

**LIETUVOS BANKAS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR SEB LIFE AND PENSION BALTIC SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2024-03-14 Nr. 429-48
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir *SEB Life and Pension Baltic SE*, veikiančios per Lietuvoje įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2014 m. rugpjūčio 19 d. pareiškėja ir draudikas sudarė Investicinio gyvybės draudimo sutartį Nr. *Duomenys neskelbtini* (toliau – draudimo sutartis). Draudimo liudijime nurodyta, kad draudimo sutarties sąlygos išdėstytos Investicinio gyvybės draudimo taisyklėse Nr. 012 (toliau – Pagrindinės taisyklės) ir Papildomo draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir traumų taisyklėse Nr. P01 (toliau – Papildomos taisyklės).

2023 m. lapkričio 9 d. pareiškėja, naudodamasi AB SEB banko elektroninės bankininkystės sistema, pateikė pranešimą apie 2023 m. spalio 29 d. įvykusią traumą – netaisyklingai pastačius koją lūžo šlaunikaulis (toliau – įvykis).

2023 m. lapkričio 24 d. draudikas informavo pareiškėją, kad negali pripažinti įvykio draudžiamuoju, ir atsisakė išmokėti draudimo išmoką, remdamasis pareiškėjos pateiktu Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – LSMU) ligoninės Kauno klinikų medicinos dokumentų išrašo, kuriame nurodyta, kad pareiškėjai buvo diagnozuotas patologinis metastazių pažeisto kaulo lūžis, kopija. Draudikas nurodė, kad Papildomų taisyklių 27 punkte nustatyta, kad „dėl uždegiminių, degeneracinių, navikinių procesų, įgimtų defektų ar vystymosi netobulumų, displastinių pakitimų pažeistų organų, funkcinių vienetų traumų ar jų padarinių draudimo išmoka nemokama“.

Pareiškėja, nesutikdama su sprendimu, draudikui papildomai pateikė 2023 m. gruodžio 6 d. E025 Ambulatorinio apsilankymo aprašymo kopiją iš E. sveikatos portalo (konsultuojantis specialistas – LSMU ligoninės Kauno klinikų gydytojas ortopedas traumatologas Y. Y.) (toliau – Išrašas), Išrašė, be kitų aplinkybių, nurodyta: „šlaunikaulio rezekcinis kraštas: navikinių pakitimų nerasta. MTS rezekcija atlikta radikaliai – rezekcinis kraštas be navikinių pakitimų. 2023 m. spalio 29 d. įvykęs lūžis mechaninės kilmės (netaisyklingai pastačius koją-kryptelėjus).“

Draudikas, vertindamas papildomai pateiktus duomenis, nurodė, kad kontrolinės konsultacijos Išrašas patvirtina faktą, kad įvyko operuotos vietos lūžis, o pagal Papildomas taisykles už pažeistų organų traumas draudimo išmoka nemokama, todėl lūžio kilmė vertinimui įtakos neturi, nes nedraudžiamieji būtų bet kokios kilmės lūžiai – tiek trauminiai, tiek netrauminiai.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko sprendimu atsisakyti mokėti draudimo išmoką dėl įvykio, draudikui adresuotose pretenzijose ir Lietuvos bankui pateiktame prašyme nagrinėti ginčą nurodė, kad 2023 m. spalio 25 d. dėl atsitiktinai rasto darinio (ne dėl jo sukeltų pakitimų) profilaktinio tyrimo metu jai buvo atlikta operacija, po operacijos gautas histologinio tyrimo atsakymas, kad darinys pašalintas radikaliai (tai reiškia – darinio po operacijos nebeliko). Pareiškėjos teigimu, medicinos dokumentai patvirtina, kad lūžis mechaninės kilmės, o šlaunikaulis nebuvo pažeistas naviko, todėl prašė draudiko pripažinti įvykį draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką.

Draudikas pateiktame atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodė, kad dėl aplinkybių, jog kaulas yra pažeistas navikinio proceso, abejonių nekyla, nes buvo nustatyta metastazė kaule, atliktas metastazės pašalinimas, defektą užpildant cementu (t. y. pažeidimo vietoje normali

kaulo struktūra nebuvo atkurta). Draudiko teigimu, faktinės aplinkybės leidžia konstatuoti, jog lūžis įvyko būtent toje vietoje, kuri ir buvo pažeista naviko, o lūžio priežastis yra žmogui įprasto veiksmo atlikimas – kūno svorį perkeliant ant vienos kojos. Atsižvelgdamas į tai, draudikas prašė pareiškėjos reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką dėl įvykio, kurio metu lūžo pareiškėjos šlaunikaulis.

Siekiant išnagrinėti tarp pareiškėjos ir draudiko kilusį ginčą, būtina įvertinti draudimo sutartyje įtvirtintas aktualias nedraudžiamųjų įvykių sąlygas bei draudiko priimto sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumą.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Pagal Civilinio kodekso 6.156 straipsnio nuostatas, šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas nustato imperatyviosios teisės normos. Teisėtai sudaryta sutartis jos šalims turi įstatymo galią (Civilinio kodekso 6.189 straipsnio 1 dalis).

Atkreiptinas dėmesys, kad šalių (draudiko ir pareiškėjos) sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti - draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas¹.

Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, kaip apskaičiuojama draudimo išmoka. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, kurios apibrėžia jo prisiimamą riziką, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmokos dydį. Pareiškėjos ir draudiko sutartis buvo sudaryta pagal Pagrindines taisykles ir Papildomas taisykles, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis.

Ginčui aktualių Papildomų taisyklių 27 punkte nustatyta: „Dėl uždegiminių, degeneracinių, navikinių procesų, įgimtų defektų ar vystymosi netobulumų, displastinių pakitimų pažeistų organų, funkcinų vienetų traumų ar jų padarinių draudimo išmoka nemokama.“ Tai reiškia, kad šalys, sudarydamos draudimo sutartį, aiškiai susitarė, jog draudikas įvykį pripažįsta nedraudžiamuoju, kai trauma patiriama toje vietoje, kuri jau buvo pažeista navikinių procesų.

Lietuvos bankui pateiktame Išrašė nurodyta, kad 2023 m. spalio 25 d. pareiškėjai buvo atlikta operacija: „lokali metastazės rezekcija iš kairio šlaunikaulio proksimalinės dalies ir cementoplastika į rezekcijos vietą (rezekuota 1/4 šlaunikaulio kortikalinio sluoksnio apimties)“. Kitaip tariant, prieš įvykį pareiškėjos šlaunikaulis toje pačioje vietoje jau buvo pažeistas naviko sukeltos metastazės, ši buvo pašalinta, o pažeistas kaulas buvo sutvirtintas specialiomis medicinos priemonėmis.

Taip pat Išrašė nurodyta, kad 2023 m. spalio 29 d. pareiškėjai stojant ant operuotos kojos

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012.

įvyko operuotos vietos lūžis. Išrašė pažymėta: „šlaunikaulio rezekcinis kraštas: navikinių pakitimų nerasta. MTS rezekcija atlikta radikaliai - rezekcinis kraštas be navikinių pakitimų. 2023-10-29 įvykęs lūžis mechaninės kilmės (netaisyklingai pastačius koją-kryptelėjus).“

Iš šių duomenų galima daryti išvadą, kad įvykio metu navikas jau buvo pašalintas, tačiau, kaip nurodyta Išrašė, įvykio metu įvyko jau operuotos vietos – kaulo, kur buvo atlikta kaulo rezekcija ir cementoplastika, lūžis. Lietuvos banko vertinimu, tai įrodo, kad normali kaulo struktūra neatkurta, o kaule liko pažeidimo pasekmė.

Atsižvelgiant į tai, kad, pagal Papildomų taisyklių 27 punkto nuostatas, draudimo išmoka nemokama dėl navikinių procesų ar jų padarinių, nepaisant to, dėl kokios priežasties įvyko trauma, o iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų nustačius, kad įvykio metu lūžęs pareiškėjos šlaunikaulis buvo jau anksčiau pažeistas navikinio proceso (metastazių) (nors įvykio metu navikas jau buvo pašalintas) ir buvo papildomai sutvirtintas specialiomis medicinos priemonėmis, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai atsisakė mokėti draudimo išmoką dėl pareiškėjos šlaunikaulio lūžio, o pareiškėjos reikalavimas yra nepagrįstas, todėl atmetamas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Finansinių paslaugų ginčų nagrinėjimo
skyriaus vadovė, pavaduojanti direktorių

Rasa Cicėnienė